LLENGUA I LITERATURA

De la ratlla del plànol al camí real

Nom _____ **Data** _____

Llegeix el text amb atenció i respon totes les preguntes amb claredat.

Per orientar-se en un parc, un plànol permet localitzar els accessos, els camins i els equipaments sense haver recorregut encara tot el recinte. També serveix per estimar distàncies. La relació entre les mides del dibuix i les del lloc que representa s'anomena escala. En un plànol a escala 1:500, un centímetre sobre el paper correspon a cinc-cents centímetres a la realitat, és a dir, cinc metres. Amb aquesta equivalència es pot passar d'una mesura feta amb un regle a una distància útil per preparar la visita.

Imaginem que volem anar de l'entrada a la font. Sobre el paper, la línia recta que uneix aquests punts fa sis centímetres, que equivalen a trenta metres. Ara bé, la línia travessa un estany. El camí senyalitzat el voreja amb dos trams rectes. El primer fa quatre centímetres al plànol i el segon en fa sis. En total, el camí mesura deu centímetres sobre el paper i cinquanta metres al parc. Les dues mesures tenen sentit. La primera indica com de separats estan els punts en línia recta, mentre que la segona estima la distància que caminarem.

En un plànol també hi pot haver una escala gràfica, una barra que indica quina distància real representa la seva longitud. Si una impressora redueix tot el dibuix, la barra també es fa més curta. Per tant, encara es pot comparar la mida d'un tram amb la de la barra impresa, sempre que s'hagin reduït en la mateixa proporció. En canvi, si es fa servir l'equivalència d'un centímetre per cinc metres del plànol original, una còpia reduïda donarà una distància equivocada. Abans de treure el regle, val la pena comprovar l'escala i decidir quina distància ens interessa, la que separa dos punts en línia recta o la que es pot recórrer a peu.

Preguntes de comprensió

1. A quants metres reals equival un centímetre en el plànol original a escala 1:500?

2. Quin obstacle travessa la línia recta dibuixada entre l’entrada i la font?

3. Quants metres fa el camí senyalitzat que voreja l’estany?

Preguntes de reflexió

1. Si algú diu que caminarà trenta metres fins a la font, quines dues distàncies ha confós? Explica què representa cadascuna.

2. Per què l’escala gràfica continua sent útil quan la impressora redueix tot el plànol en la mateixa proporció?

Preguntes d'opinió

1. En un fullet per a persones que visiten el parc per primera vegada, destacaries la distància a peu fins a la font o la indicació del gir al voltant de l’estany? Justifica la tria amb la situació descrita.

2. En una activitat de classe amb còpies reduïdes del plànol, preferiries practicar la mesura amb l’escala gràfica o demanar una còpia a la mida original i treballar amb l’escala numèrica? Què et faria triar aquest mètode?